

از گوشه و کنار

اسماعیل حدّادیان مقدّم

www.translatornotes.blogspot.com

چه خبر؟

فدراسیون بین‌المللی مترجمان: ترجمه، اساس تنوّع زبانی و فرهنگی است

فدراسیون بین‌المللی مترجمان (FIT) طبق رسم هر سال به مناسبت سی‌ام سپتامبر (روز جهانی ترجمه) پیامی صادر کرد. در این پیام به اهمیت ترجمه در دنیای چندزبانی و چندفرهنگی امروز اشاره شده است. FIT بر این باور است که همان‌طور که تنوّع زیستی برای حیات موجودات زنده لازم است، تنوّع فرهنگی نیز برای انسانها لازم است. البته این تنوّع و حقوق مرتبط با آن بدون فعالیت فراگیر ترجمه امکان‌پذیر نخواهد بود. مترجمان کتبی و شفاهی در تمامی ارتباطها نقش اساسی دارند و انتقال اندیشه‌ها از طریق آنها صورت می‌گیرد. بنابراین ترجمه هم کانال ارتباط میان زبانها و هم پلی برای حرکت به سوی دموکراسی است. FIT بر این موضوع تأکید می‌کند که جهان امروز نیازی فوری به ایجاد ارتباط نزدیک با دیگران و تبادل میان ملل دارد و این بدون حضور مترجمان غیرممکن است.

ترجمه متن کامل مثنوی معنوی به آلمانی منتشر شد

ترجمه متن کامل شش دفتر مثنوی معنوی برای نخستین بار به زبان آلمانی منتشر شد. این ترجمه مستقیماً از متن فارسی مثنوی نیکلسون انجام شده است. کتاب شامل دو مقدمه جامع است و مترجمان آن ژیل سهرابی، کاوه دلیر آزار و برنارد مایر هستند. این ترجمه به نثر صورت گرفته و مترجمان سعی کرده‌اند به متن اصلی وفادار بمانند. این ترجمه در محافل ادبی و دانشگاهی آلمان، اتریش و سوئیس با استقبال مواجه شده است.

ششمین جلسه عصر ترجمه ماهنامه آزما برگزار شد

در ششمین جلسه عصر ترجمه که به همت ماهنامه آزما در سالن تعاونی مطبوعات کشور برگزار شد، از تلاشهای رضا سید حسینی به پاس نیم قرن تلاش در ترجمه، تألیف و پژوهش‌های ادبی تقدیر شد. هوشنگ هوشیاری سردبیر آزما در آغاز این همایش گفت: "نشست‌های عصر ترجمه حرکتی است برای شناخت ارزش ترجمه و مترجم و امیدواریم در آینده بر پایه این گام کوچک که برداشته شده، وضعیت ترجمه سامان یابد." در این جلسه احمد سمیعی گیلانی و ابوالحسن نجفی درباره ترجمه‌های

سید حسینی سخن گفتند. عمران صلاحی نیز در بخشی از سخنان خود گفت: "سید حسینی وقتی فارسی می‌نویسد، فارسی فکر می‌کند و وقتی ترکی می‌نویسد، ترکی فکر می‌کند و من هرچه از ترکی می‌دانم مدیون سید حسینی هستم و هرچه نمی‌دانم مدیون خودم."

فهرست صد کتاب کودکان و نوجوانان به زبان انگلیسی انتشار یافت

خانه ترجمه کودکان و نوجوانان فهرست بیش از صد کتاب کودک و نوجوان را منتشر کرد. مترجم این کتاب لیزا نامور است. در این کتاب کتابهای کودکان و نوجوانان ایران تا سال ۲۰۰۰ معرفی شده‌اند. قرار است این کتاب به زبانهای فرانسه، آلمانی و عربی نیز منتشر شود.

انجمن علمی مترجمان متون دینی تأسیس شد

عبدا... امینی در گفت‌وگویی با کتاب هفته (۶ تیر ۸۳) با اعلام خبر تشکیل این انجمن، اهداف آن را شناسایی مترجمان سطح عمومی و تخصصی، پرورش و تربیت مترجم، معرفی سیستم‌های ترجمه، آسیب‌شناسی ترجمه و نقد آثار ترجمه‌شده، معرفی مراکز و مجامع علمی دخیل در ترجمه و... برشمرد. نشانی این انجمن: قم، صندوق پستی: ۳۷۱۸۵-۵۵۹ می‌باشد.

اولین نشست ترجمه‌شناسی در دانشگاه فردوسی برگزار شد

نخستین جلسه نشست ماهانه ترجمه‌شناسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد در تاریخ ۲۴ آذرماه جاری در سالن آمفی تئاتر دانشکده ادبیات و با حضور علاقه‌مندان ترجمه برگزار شد. این نشست به "معرفت‌شناسی ترجمه" اختصاص داشت. در این جلسه آقایان دکتر مهران زنده‌بودی، دکتر علی خزاعی‌فر، دکتر وثوقی و دکتر منتظمی سخنرانی کردند. قرار است این نشستها بطور مرتب و با حضور اساتید، رشته ترجمه برگزار شود

همایش ترجمانی متون مقدّس برگزار شد

اولین همایش ترجمانی متون مقدّس، پاسداشت مقام علمی آیت‌ا... فیض‌الاسلام، شارح و مفسّر کبیر نهج‌البلاغه در خمینی‌شهر برگزار شد. این همایش به مدت ۳ روز در مهرماه سال جاری توسط دانشگاه آزاد اسلامی خمینی‌شهر برگزار شد.

بیانیه مترجمان در دفاع از صلح و حقوق بشر منتشر شد

همزمان با شروع جنگ در عراق، مترجمان نیز همگام با سایر مجامع و سازمانها، حمله آمریکا به عراق را محکوم کردند و با صدور بیانیه‌ای بر عزم خود برای پیشبرد صلح از طریق راههای مسالمت‌آمیز تأکید کردند. این بیانیه نخستین بار در کشور سوئد صادر شد و تاکنون مترجمان زیادی از کشورهای جهان آن را امضاء کرده‌اند. قرار است این بیانیه بعد از جمع‌آوری امضاء برای دبیر کل سازمان ملل متحد و سفرای مسؤول این سازمان ارسال شود. چنانچه مایلید این بیانیه را امضاء کنید مشخصات خود (نام و

نام خانوادگی، شهر و کشور) را از طریق پست الکترونیکی به نشانی زیر ارسال کنید:
paxbabelica@saltana.org

چهارمین گردهمایی مترجمان آسیایی عضو فدراسیون بین‌المللی مترجمان در پکن برگزار شد
از ۲۹ تا ۱۳ اکتبر سال ۲۰۰۴، یک گردهمایی سه روزه در دانشگاه شینگ‌هاوا، چین و با حضور مترجمان کشورهای آسیایی عضو فدراسیون بین‌المللی مترجمان (FIT) برگزار شد. در این گردهمایی ۳۰۰ شرکت‌کننده از سرتاسر جهان و به‌خصوص از کشورهای آسیایی حضور داشتند و دربارهٔ موضوعاتی چون ترجمه و شناخت آن، آموزش ترجمه کتبی و شفاهی، ترجمه و رسانه‌های گروهی، ترجمه و ارتباطات میان فرهنگی، پیکره ترجمه و ترجمه ماشینی به بحث و تبادل نظر پرداختند. این گردهمایی هر سه سال یک بار در یکی از کشورهای آسیایی برگزار می‌شود. اولین دوره این گردهمایی در سال ۱۹۹۵ در پکن، دومین دوره در ۱۹۹۸ در سنول و سومین دوره در ۲۰۰۱ در هنگ‌کنگ برگزار شد. برای اطلاعات بیشتر به نشانی www.tsinghuatranslation.org.cn مراجعه کنید.

مترجمان چه می‌گویند؟

بهمن فرزانه: عشق در زمان وبا را به‌زودی ترجمه می‌کنم

این مترجم در گفت‌وگویی با شرق (۳ و ۴ خرداد ۸۳) دربارهٔ چگونگی ترجمه صد سال تنهایی صحبت کرده و گفته ترجمه او از این اثر "هیچ نوع ویرایش خاصی نشده است." فرزانه در بخشی دیگر از ترجمه کتاب "عشق در زمان وبا" خبر داده و می‌گوید: "فکر می‌کنم ترجمه قبلی آن یعنی عشق سالهای وبا، ترجمه خوبی نیست، نمی‌خواهم از مترجم آن ایراد بگیرم، ولی مثلاً نام رمان اصلاً عشق سالهای وبا نیست، چون که اسم اصلی رمان عشق "دوران" و "با زمان" و باست و سالها درست نیست." این مترجم در ادامه، اوریانا فالاجی را خبرنگاری دروغگو، نویسنده‌ای دروغگوتر، شیاد و باری به‌هرجهت خواننده است. ایشان در پاسخ به این سؤال که چه تئوری‌ای در ترجمه دارید و به چه نگاهی در ترجمه اعتقاد دارید چنین می‌گوید: "ترجمه باید صادق باشد و شما باید به عینه با هر معیاری که دارید، اثر را ترجمه کنید. من به ترجمه آزاد اعتقادی ندارم." بهمن فرزانه در بخشی دیگر از این گفت‌وگوی مفصل می‌گوید: "من کمتر داستانهای ایرانی را خوانده‌ام. اما کتابی که خیلی دوست داشته‌ام، بامداد خماری است! این کتاب هم مانند کتابی که خودم نوشته‌ام چرک‌نویس، خیلی ایرانی است و نمی‌شود دائم در ترجمه زیرنویس زد."

عباس پژمان: در بوی خوش عشق ملالی نیست

این مترجم که تاکنون آثاری چون *والس خدا حافظی* (میلان کوندرا)، *باخت پنهان* (گراهام گرین)،

همه نامها (ژوزه ساراماگو) را ترجمه کرده در گفت‌وگویی با جام جم (۱۱ خرداد ۸۳) درباره ترجمه جدید خود، بوی خوش عشق (گی‌یرمو آریاگا) صحبت کرده است. وی درباره اینکه چرا این کتاب ترجمه کرده، می‌گوید: "راستش من از همه چیز این رمان خوشم می‌آید. واقعاً یک جذبه مقاومت‌ناپذیری در این رمان هست که از همان صفحه اول خواننده را به دنبال خود می‌کشد. من که هیچ صفحه‌اش حتی یک ذره هم احساس ملال نکردم." پیمان در ادامه درباره جابگانه نویسنده رمان بوی خوش عشق می‌گوید: "آریاگا الان از مطرح‌ترین نویسندگان امریکای لاتین و یکی از مشهورترین فیلمنامه‌نویسان جهانی است... همه آثار او در کشورهای امریکای لاتین، اروپا و آمریکا مورد استقبال قرار گرفته است."

کوروش صفوی: دوره و زمانه رفتن به سراغ ترجمه کتابهای کلاسیک نیست

روزنامه عصر اقتصاد (۲۹ فروردین ۸۳) به سراغ کوروش صفوی رفته و نظر ایشان را درباره علت وجود ترجمه‌های متعدد از یک اثر جوینا شده، صفوی در بخشی از پاسخ خود به این سؤال می‌گوید: "در جامعه ما از یک متن چهار ترجمه ارائه می‌شود که بدتر از یکدیگر هستند. این ترجمه‌ها که معمولاً توسط افراد غیر متخصص انجام می‌شود شرایطی را ایجاد می‌کند که شما احساس می‌کنید اگر زبان اصلی را می‌دانستید و متن را به زبان اصلی می‌خواندید، مقصود نویسنده را بهتر می‌فهمید." این مترجم و استاد دانشگاه در ادامه ترجمه‌های دست دوم (ترجمه از روی ترجمه) آثار فلسفی را از مشکلات اساسی ترجمه در ایران ذکر کرده و علت آن را در این می‌داند که حالا "دوره و زمانه رفتن به سراغ ترجمه کتابهای کلاسیک نیست." ایشان در پاسخ به سؤالی دیگر درباره مشکلات ترجمه و راههای حل آنها می‌گوید: "اولین مشکل ما در زمینه ترجمه وضعیت اقتصادی مترجمان است. مشکل بعدی که به نوعی با مشکل اول در ارتباط است این است که رغبت و انگیزه برای ترجمه کتابهای طراز اول کلاسیک ندارند. مشکل سوم عدم وجود ناشر متخصص برای انتشار آثار تخصصی است. راه حل این مشکلات از نظر من این است که باید نهادی را تأسیس کنیم که کارهایی را که در زمینه ترجمه به صورت پراکنده انجام می‌شود به مسیری درست هدایت کرده و مترجمان متون تخصصی را مورد حمایت قرار دهد."

شاپور جورکش: هدف گروه ترجمه شیراز، تمرکز بر آثار نقد و تحلیل ادبی است

گروه ترجمه شیراز تا کنون کتابهایی چون افلاطون تا بارت و دموکراسی در هنر را ترجمه کرده است. شرق (۱۸ فروردین ۸۳) در گفت‌وگویی با شاپور جورکش، از اعضای این گروه درباره ویژگی‌های کتاب افلاطون تا بارت پرسیده است. جورکش در بخشی از پاسخ خود می‌گوید: "کشورهایی مثل ما به هیچ وجه به آفرینش نقد نزدیک نشده‌اند... این کتاب با تأکید بر داستان و سرگذشت نقد به ما می‌آموزد که متون نقد حاضر و آماده هرگز نمی‌تواند نیاز یک کشور متفاوت را برآورده کند و هر ملتی باید با

استفاده از دستگاه‌ها و نحله‌های نقد آماده بکوشد دستگاه نقد ویژه خود را بیافریند." این مترجم درباره چگونگی شکل‌گیری این گروه نیز می‌گوید: "در شیراز انرژی‌های پراکنده و خوبی وجود داشت که کافی بود آنها را گرد هم آورد. کار گروهی بسیار سالم‌تر و پربارتر از کار فردی است به شرطی که کمی مدارا داشته باشیم."

راهنمای مترجم

■ انجمن بین‌المللی ترجمه و مطالعات بین فرهنگی

International Association for Translation and Intercultural Studies

www.iatis.org

انجمن بین‌المللی برای بحث و تبادل نظر صاحب‌نظران رشته‌های مختلف درباره ترجمه و سایر اشکال ارتباط میان فرهنگی.

■ توصیه‌هایی برای مترجمان

Translatortips

www.translatortips.com

سایتی برای کمک به مترجمان آزاد و حرفه‌ای که مایلند در بازار کار ترجمه به فرصتهای بهتری دست یابند.

■ راهنمای کتاب و کتابخوانی

Encompassculture

www.encompassculture.com

سایتی مفید برای علاقمندان کتاب و کتابخوانی با فهرستی از بیش از ۵۰۰۰ کتاب. در این سایت امکان شرکت در بحث‌های اینترنتی با نویسندگان آثار روز جهان امکان‌پذیر است.

■ کتابشناسی مطالعات ترجمه

Translation Studies Bibliography

www.benjamins.com/online

مطالعات ترجمه کتبی و ترجمه شفاهی از رشته‌های نوپایی است که موضوعات مختلفی چون ترجمه فرازبانی و درون‌زبانی، ارتباطات میان‌فرهنگی، اقتباس، جایگزینی، ترجمه رسانه‌ای،

اصطلاح‌شناسی و مستندسازی را در بر می‌گیرد. به تازگی انتشارات جان بنجامینز، با همکاری انجمن ترجمه اروپا (EST) و Lessius Hogeschool شهر آنتورپ، بلژیک سرویس جدیدی را با عنوان "کتابشناسی مطالعات ترجمه" در اختیار علاقمندان ترجمه قرار داده که شامل این بخشهاست. - مجموعه‌ای کامل از کلیه مقالات منتشر شده در زمینه مطالعات ترجمه کتبی و شفاهی در نشریات مختلف

- در حدود ۶۰۰۰ سند مشروح که مرتباً به روز می‌شود
- ارائه خلاصه مقالات
- امکان جستجو در میان مقالات
- استفاده از این سرویس به مدت ۹۰ روز رایگان است.

■ دهمین همایش سالانه انجمن ترجمه ماشینی اروپا

۳۰-۳۱ می ۲۰۰۵، بوداپست، مجارستان. سایت: www.eamt.org/eamt2005
موضوع اصلی این همایش کاربردهای علمی ترجمه ماشینی است. آخرین مهلت ارسال مقالات ۳۱ ژانویه ۲۰۰۵.

■ همایش بین‌المللی معنا و ترجمه

۲ و ۳ ژوئن ۲۰۰۵، پاریس، فرانسه. اطلاعات بیشتر: esit.colloque@univ-paris3.fr

■ همایش ترجمه کلامی و بصری در ادبیات کودکان

۹-۱۱ می ۲۰۰۵، Universitat de Vic، اسپانیا. اطلاعات بیشتر: mgdavies@uvic.es

■ همایش بین‌المللی ترجمه سمعی و بصری: رسانه‌ای برای همه

۶ و ۷ ژوئن ۲۰۰۵، اسپانیا. اطلاعات بیشتر www.fii.uab.es/transmedia

Interdisciplinary conference: "Betwixt and Between", the places and spaces of cultural translation

۸-۱۰ آوریل ۲۰۰۵، دانشگاه کوینز، بلغاست،

www.qub.ac.uk/betwixt

ایرلند. اطلاعات بیشتر:

ترجمه و مترجم در مطبوعات (فروردین - مرداد ۸۳)

- دنیای ترجمه یا سرزمین عجایب؟ محسن فرجی. انتخاب، ۸۳/۱/۱۷.
- کارنامه‌ای کیفی: درباره بزرگ نادرزاد. همشهری، ۸۳/۱/۲۰.
- گفتگو با کورش صفوی: مترجمان انگیزه‌ای برای ترجمه متون کلاسیک ندارند. عصر اقتصاد، ۸۳/۱/۲۹.
- آذر عالی پور، مترجم: چه کتابی خوانده‌اید؟ کتاب هفته، ۵۵۰.
- اسطوره‌ها؟ هسته مشترک جهان معنوی: گفت‌وگو با مانی صالحی علامه، مترجم. انتخاب، ۸۳/۱/۱۷.
- امروز با زهره زاهدی. ایران، ۸۳/۱/۱۸.
- امروز با محمدرضا فرزاد. ایران، ۸۳/۱/۲۰.
- امروز با مینو خانی. ایران، ۸۳/۱/۲۴.
- بخوانید و بی‌استرس تدریس کنید: گفت‌وگو با مهدی قراچه‌داغی. مترجم، کتاب هفته، ۵۴۷.
- ترجمه‌های فعلی هم به خواننده آسیب می‌زند هم به نویسنده: گفت‌وگو با عبدا... کوثری. قدس، ۸۳/۱/۱۵.
- تمام عناصر فیلم در یک کتاب: گفت‌وگو با سیدناصر تقویان. کتاب هفته، ۵۵۰.
- تئاتر، میراث فرهنگی مشترک انسانها: گفت‌وگو با یدا... آقاعباسی، مترجم تئاتر. مهندسی پزشکی و تجهیزات آزمایشگاهی، ۳۶ و ۳۵.
- دغدغه‌ام نگرانی است: خشایار دیهیمی. اعتماد، ۸۳/۱/۲۲.
- ردپای حوادث قرن بیستم: گفت‌وگو با افشین رضایپور، مترجم کتاب رئیس جمهور ما، نوشته فیلیپ راث. همشهری، ۸۳/۱/۱۷.
- روی خط سل: گفت‌وگو با هوشنگ کامکار، مترجم کتاب ارکستراسیون. کتاب هفته، ۵۴۹.
- گروه ترجمه شیراز در گفت‌وگو با شاپو جورکش. شرق، ۸۳/۱/۱۸.
- نویسندگان زن بیشتر ناله می‌کنند: گفت‌وگو با لیلی گلستان. بانی فیلم، ۸۳/۱/۲۶.
- هلن اولیایی‌نیا؛ مترجم و منتقد. مهندسی پزشکی و تجهیزات آزمایشگاهی، ۳۶ و ۳۵.
- پیرمرد دریای ترجمه: نجف دریابندری. ایران، ۸۳/۲/۲۶.
- ترجمه یا تألیف؟ مسأله این است. کتاب هفته، ۵۵۴.
- توانمندی‌های احمد شاملو در ترجمه دن آرام. بهروز صاحب اختیاری. اعتماد، ۸۳/۲/۱۲.
- درباره ترجمه‌های آثار حسین نصر. مصطفی شهرآیینی. وقایع اتفاقیه، ۸۳/۲/۱۴.
- قابل توجه برنده نوبل ادبی سال ۱۹۸۲: خفت یک شاهکار در زبانی سربلند: نقد ترجمه‌های صد سال - تنهایی اثر گابریل گارسیا مارکز. الهه موعودی. سروش، ۱۱۶۷.

- هنر مترجم، دریافت جنس زبان نویسنده: ساسان تبسمی، مترجم. بانی فیلم، ۸۳/۲/۳۱
 - یک دهه تلاش برای معرفی ۲۰ هزار عنوان کتاب: طرح ترجمه و انتشار فرهنگ آثار. متیر سپهرپور. کتاب هفته، ۵۵۳.

- آشوب در ترجمه! گفت و گو با مصطفی کمال پور تراب. همشهری، ۸۳/۲/۲۱

- امروز با آزاده بیدار بخت. ایران، ۸۳/۲/۱۲

- امروز با بهمن فرزانه. ایران، ۸۳/۲/۲۹

- امروز با حسن نقره چی. ایران، ۸۳/۲/۶

- امروز با علی عبداللهی. ایران، ۸۳/۲/۲۷

- امروز با فرامرز ویسی. ایران، ۸۳/۲/۳۱

- امروز با قدسی گلریز. ایران، ۸۳/۲/۲۵

- امروز با منصوره وحدتی احمدزاده. ایران، ۸۳/۲/۹

- ایشی گورو نویسنده توانایی است: گفت و گو با مژده دقیقی، مترجم. جام جم، ۸۳/۲/۱۴

- باید ترجمه می شد: در پاسخ به یک فداکاری، دکتر مهر آفاق بایوردی. کتاب هفته، ۵۵۲.

- برخی از مترجمان فلسفه به دلیل مشکلات اقتصادی به ترجمه روی آورده اند: کورش صفوی،

انتخاب، ۸۳/۲/۱۲

- ترجمه ادبیات مربوط به انقلاب ایران: گفت و گو با دکتر محسن مدیر شانه چی. کتاب هفته، ۵۵۴.

- چاره جویی برای یک نابسامانی: آسیب شناسی ترجمه در گفت و گو با عبدا... امینی. جام جم،

۸۳/۲/۲۰

- زیر موشک باران همراه با بولگاکف: گپی با مهدی غبرایی. جام جم، ۸۳/۲/۸

- گل آفتابگردان، زبان ولگردها: غلامحسین سالمی (مترجم). اعتماد، ۸۳/۲/۲۶

- من جلاد نیستم: گفت و گو با مهدی سبحانی. مترجم. انتخاب، ۸۳/۲/۵

- موجودی در وسط هزار تویی از آینه: گفت و گو با عاطفه طاهایی، مترجم. کتاب هفته، ۵۵۱.

- هیچ پیشنهادی ندارم: هفدهمین نمایشگاه کتاب: گفت و گو با عباس پژمان، مترجم. بانی فیلم،

۸۳/۲/۳

- هیچ وقت فلک نشدم! گفت و گو با کیومرث پارسای، مترجم. کتاب هفته، ۵۵۲.

- خشت روی خشت ترجمه: خشایار دیهیمی. ایران، ۸۳/۳/۱۹

- درباره اصول ترجمه: در سومین نشست عصر ترجمه مطرح شد. کتاب هفته، ۵۵۶.

- نسبت به ناشرانی که ترجمه های بد را منتشر می کنند احساس منفی دارم: لیلی گلستان. ابتکار،

۸۳/۳/۲۶

- امروز با افشنگ مقصودی. ایران، ۸۳/۳/۶

- امروز با ایرج زهری. ایران، ۸۳/۳/۲۸
- امروز با حسین آرومندی. ایران، ۸۳/۳/۲
- امروز با دکتر احمد سلامت راد. ایران، ۸۳/۳/۲۷
- امروز با دکتر چاوشیان. ایران، ۸۳/۳/۲۵
- امروز با دکتر نجمه شبیری. ایران، ۸۳/۳/۵
- امروز با رضا نبوی. ایران، ۸۳/۳/۱۷
- امروز با عبدا... کوپال. ایران، ۸۳/۳/۹
- امروز با عرفان ثابتی. ایران، ۸۳/۳/۲۵
- امروز با عزت... فولادوند. ایران، ۸۳/۳/۴
- امروز با ماندانا ارفع. ایران، ۸۳/۳/۲۶
- امروز با محمد اسماعیل فلزی. ایران، ۸۳/۳/۱۶
- امروز با نوشین شاهنده. ایران، ۸۳/۳/۱۱
- این میل مبهم نوشتن: گفت و گوی اختصاصی شرق با بهمن فرزانه. شرق، ۳ و ۴/۳/۸۳
- پذیرش کپی رایت به رشد جریان حرفه‌ای ترجمه کمک می‌کند: رضی خدادادی. قدس، ۸۳/۳/۵
- چهره به چهره شدن با فیلسوف، گفت و گو با علی رضا سالار بهزادی، نویسنده و مترجم. کتاب هفته، ۵۵۹
- درباره ترجمه یک مجموعه: گفت و گو با فرزاد فرید، مترجم. کتاب هفته، ۵۵۷.
- ضرورت تشکیل انجمن علمی مترجمان دینی: گفت و گو با حجت الاسلام عبدا... امینی پور. کیهان، ۸۳/۳/۱۹
- گمنام در ایران، معروف در جهان: با مترجم بوی خوش عشق (عباس پژمان). جام جم، ۸۳/۳/۱۱
- لورکا، ترجمه ناپذیر است: گفت و گو با فریده حسن زاده. جام جم، ۸۳/۳/۲۰
- نوسان میان دو قطب: گفت و گو با دکتر دل آرا قهرمانی. کتاب هفته، ۵۵۸.
- نویسندگان به زبان فارسی اهمیت نمی‌دهند: گفت و گو با لیلی گلستان. بانی فیلم، ۸۳/۳/۳۱
- یک چینی در تعقیب نویسندگان ایران، گفت و گو با موهونگ یانگ، مترجم ادبیات فارسی در چین. ایران، ۸۳/۳/۱۲
- تجدیدی واقعی: عبدالعلی دستغیب، منتقد و مترجم. بانی فیلم، ۸۳/۴/۳
- ترجمه‌ای ناشیانه از اثری اقتصادی (ترجمه کتاب نفت دولتی و صنعتی شدن در ایران). جعفر خیرخواهان. جهان کتاب، ۱۸۲.
- ترجمه را باید جدی گرفت و سره را از ناسره تشخیص داد. احمد نوری زاده، فجر، ۸۳/۴/۳
- ترجمه و ترجمان و نقش آن در گفت و گوی تمدن‌ها. گزارش گفت و گو، ۹.

- جاهد جهانشاهی و فرناندو پِسوای دوست‌داشتنی. ایران، ۸۳/۴/۲.

- کتاب ۱۶۰ ساله‌ای با ترجمه‌ای ۱۱۶ ساله (درباره ترجمه کتاب کونت‌مونت کریستو). فرخ امیرفریار، جهان کتاب، ۱۸۲.

- گیاهی ریشه در خویش: درباره محمدحسین حنایی کاشانی. ایران، ۸۳/۴/۸.

- مترجمان لغت باز و آشوب ذهنی خوانندگان: بخشی از مقدمه دکتر سیدجواد طباطبایی بر اثر در حال انتشارش "جدال قدیم و جدید". کتاب هفته، ۵۶۱.

- مترجم بد، فراموش می‌شود (اظهارات اسدا... امرایی). توسعه، ۸۳/۴/۲.

- یک ترجمه چاله میدانی و یک کتاب بی‌کم‌وکاست. محسن فرجی. جام جم، ۸۳/۴/۱.

- امروز با حسن لاهوتی. ایران، ۸۳/۴/۱.

- امروز با فرهاد فرهمندفر. ایران، ۳/۴/۲۹.

- امروز با کیومرث پارسای. ایران، ۸۳/۴/۱۶.

- به جایزه‌های ادبی در زمینه ترجمه نیاز مندیم: شیوا مقالو. اعتماد، ۸۳/۴/۲۲.

- ترجمه آثار ویرجینیا ولف، راه رفتن روی لبه تیغ: مهدی غبرایی. اعتماد، ۸۳/۴/۸.

- ترجمه، دریچه‌ای به جهانی تازه‌تر: گفت‌وگو با مهدی غبرایی. بانی فیلم، ۸۳/۴/۱۴.

- امروز با داود ایزدی. ایران، ۸۳/۴/۱۴.

- امروز با مسعود پدram. ایران، ۸۳/۴/۱۳.

- مسیر دشوار دن آوام: گفت‌وگو با هنگامه شهریاری. ایران، ۸۳/۴/۱۶.

- و قلاب هنوز توی ذهن خواننده گیر کرده: گفت‌وگو با اسدا... امرایی. توسعه، ۸۳/۴/۲۵.

- این مرد پیر دریایی: گفت‌وگوی ناتمام با نجف دریابندری. بانی فیلم، ۸۳/۵/۸.

- ترجمه به مثابه خودآموز ترقی و طرب: نگاهی به نهضت ترجمه در دوره جدید (مشروطه).

علی اصغر سیدآبادی. شرق، ۸۳/۵/۱۴.

- جنگی به نام ترجمه: گفت‌وگو با مدیا کاشیگر. قدس، ۸۳/۵/۲۴.

- ذبیح... منصور، مترجمی ناشناخته، با خیل فراوان آثار و خواننده. مردم‌سالاری، ۸۳/۵/۶.

- امروز با توران تمدن. ایران، ۸۳/۵/۱۴.

- امروز با دکتر عظمی نفیسی. ایران، ۸۳/۵/۲۴.

- امروز با دکتر علاء‌الدین طباطبایی. ایران، ۸۳/۵/۲۶.

- امروز با دکتر یوسف فضایی. ایران، ۸۳/۵/۳۱.

- امروز با زهره فیضی. ایران، ۸۳/۵/۲۲.

- امروز با فرزین هومان‌فر. ایران، ۸۳/۵/۶.

- امروز با فریده اشرفی. ایران، ۸۳/۵/۵.

- امروز با محمدرضا رضایی هنجنی. ایران، ۸۳/۵/۱۲.
- امروز با محمدرضا قلیچ‌خانی. ایران، ۸۳/۵/۱۳.
- ترجمه هنر نیست: گفت‌وگو با لیلی گلستان. نسیم صبا، ۸۳/۵/۱۸.
- بررسی نظریات معادل‌یابی در ترجمه. واله ولی پور. زبان و ادب، ۱۸.
- پیشینه ترجمه در فرهنگ ایران و زبان فارسی. محمد حسینی. مطالعات ترجمه، ۴.
- ترجمه از دیدگاه والتر بنیامین و ژاک دریدا، امیرعلی نجو میان. کتاب ماه (ادبیات و فلسفه)، ۷۸.
- ترجمه نقش محور. غلام‌محمد فقیری، مطالعات ترجمه، ۳.
- ترجمه‌های فارسی باستان و میانه. پروانه فخام‌زاده، مطالعات ترجمه، ۴.
- چارچوبی نظری برای نقد ترجمه. فرزانه فرحزاد. مطالعات ترجمه، ۴.
- درجات و سطوح دوزبانگی و رابطه آن با ترجمه. کامبیز محمودزاده، مطالعات ترجمه، ۴.
- طرح چند ملاک درون‌زبانی در نقد نظام‌مند ترجمه. کورش صفوی. مطالعات ترجمه، ۴.

درگذشتگان

- **مهرداد نبیلی (۱۳۰۴-۱۳۸۳)** برخی آثار: لبه تیغ، داستان دو شهر، از ره رسیدن و بازگشت.
- **حسن شمس‌آوری (۱۳۳۱-۱۳۸۳)** برخی آثار: مسأله ژان ژاک روسو، ایران بین دو انقلاب، ایران پیش از سرمایه‌داری.

تصحیح: در شماره قبلی در صفحه ۱۱۵ عنوان محمدرسول... صحیح است که ضمن پوزش از آقای حسن لاهوتی، تصحیح می‌شود.

نمونه ای از ترجمه قرآن کریم، به قلم مسعود انصاری.
ناشر: فرزانه روز

سُورَةُ الْجِنِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورة جن

(مکي، ۲۸ آيه)

به نام خداوند بخشاينده

مهربان

بگو: به من وحی شده است که گروهی از جنیان [به قرآن] گوش فرا دادند، آنگاه گفتند: بسی گمان قرآنی شکفت شنیدیم ^۱ که به سوی راستی راه می‌نماید پس به آن ایمان آوردیم و هرگز کسی را با پروردگار خویش شریک نمی‌آوریم ^۲ و [می‌دانیم] آنکه شأن و شکوه پروردگاران بس بلند است. همسری و فرزندی برنگرفته است ^۳ و [می‌دانیم] آنکه کم خوردان ما در حق خداوند سخن نادرست می‌گویند ^۴ و ما گمان می‌کردیم که آدمی و

قُلْ أَوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قرءةَ إنا عجباً ^۱ يهدي إلى الرشيد فإمنا به. ولن نشرك ربنا أحداً ^۲ وأنه تعالى جد ربنا ما اتخذ صاحبة ولا ولداً ^۳ وأنه كان يقول سفيهاً على الله شططاً ^۴ وأناظننا أن نقول الإنس والجن على الله كذباً ^۵ وأنه كان رجال من الإنس يؤذون رجال من الجن فزادوهم رهقاً ^۶ وأنهم طنوا كما ظننتم أن لن بيعت الله أحداً ^۷ وأنا لمسنا السماء فوجدناها ملئت حرساً شديداً وشهباً ^۸ وأنا كنا نقعد منها مقاعد للسمع فمن يستمع الآن يجد له شهاباً رصداً ^۹ وأنا لا ندرى أشراًريد من في الأرض أم أراد بهم ربهم رشداً ^{۱۰} وأناظننا أن لن نعجز الله في الأرض ولن نعجزه هرباً ^{۱۱} وأنا لما سمعنا الهدى أمنا به فممن يؤمن بربه فلا يخاف بحساً ولا رهقاً ^{۱۲}

بری هرگز بر خداوند دروغ نمی‌بینند ^۵ و آنکه کسانی از آدمیان به کسانی از جنیان پناه می‌بردند و [با این کار] بر سرکشی آنان افزودند ^۶ و آنان - چنانکه شما پنداشتید - گمان کردند که خداوند هرگز کسی را [به نبوت] بر نمی‌انگیزد ^۷ و آنکه ما رو به سوی آسمان نهادیم و آن را چنان یافتیم که از محافظانی نیرومند و شهابهایی بر شده است ^۸ و آنکه ما برای [دزدیده] شنیدن [خبر] به نشستگاه‌هایی می‌نشستیم. [اما] اگر کسی اینک گوش فرا دهد برای خویش شهابی آماده می‌یابد ^۹ و اینکه ما نمی‌دانیم آیا برای زمینیان شر اراده شده یا اینکه پروردگارشان دربارهٔ آنان خیر و هدایت خواسته است ^{۱۰} و اینکه در میان ما گروهی صالح و گروهی [دیگر] جز این‌اند. ما گروههایی گوناگون هستیم ^{۱۱} و اینکه ما یقین داریم که هرگز در زمین‌گزیری از خداوند نداریم و هرگز با گریز، از او راه به جایی نتوانیم برد ^{۱۲} و اینکه چون [ندای] هدایت را شنیدیم، به آن ایمان آوردیم، پس کسی که به پروردگارش ایمان آورد از هیچ نقصان و ستمی بیمناک نباشد ^{۱۳}

